

Załącznik 1. do Raportu z konsultacji społecznych projektu Strategii rozwiązywania problemów społecznych

Sprawozdanie ze spotkań w ramach konsultacji społecznych Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030

Konsultacje trwały od 12.02.2021 do 31.03.2021.

Informacje o konsultacjach i raport z ich przebiegu zamieściliśmy na stronie http://konsultacje.um.warszawa.pl/strategia_spoleczna.

Wprowadzenie

W ramach konsultacji społecznych projektu Strategii rozwiązywania problemów społecznych odbyło się 9 zdalnych spotkań: spotkanie otwierające z transmisją na Youtube, 2 spotkania otwarte dla mieszkańców i 6 spotkań dla organizacji pozarządowych.

W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele Urzędu m.st Warszawy:

- Aldona Machnowska-Góra, Zastępczyni Prezydenta m. st. Warszawy,
- Tomasz Pactwa, Dyrektor Biura Pomocy i Projektów Społecznych,
- Marta Jakubiak, Zastępczyni Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych.

Eksperci:

- dr Anna Domaradzka, ekspertka Strategii rozwiązywania problemów społecznych, Dyrektorka Instytutu Studiów Społecznych im. Profesora Roberta Zajonca Uniwersytetu Warszawskiego,
- dr Tomasz Gajderowicz, ekspert Strategii rozwiązywania problemów społecznych, Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Każde spotkanie rozpoczynała prezentacja przybliżająca ogólnie projekt strategii oraz poszczególne cele – odpowiadające tematom spotkań. Pełny projekt strategii był dostępny na platformie Konsultacje Społeczne Warszawa. W większości spotkań aktywny udział brali mieszkańcy, członkowie Warszawskiej Rady Seniorów, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się pomocą społeczną.

W ostatnim spotkaniu – interdyscyplinarnym – wzięli ponadto udział dyrektorzy i przedstawiciele Biura Edukacji, Biura Kultury, Biura Polityki Zdrowotnej oraz Biura Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy.

Spotkanie inaugurujące konsultacje społeczne projektu strategii – 22 lutego 2021

Transmisję oglądało na żywo 25 osób. Do 31 marca (dzień zakończenia konsultacji) osiągnęła 254 wyświetlenia.

Eksperti i przedstawiciele Urzędu odpowiedzieli na pytania i udzielali dodatkowych wyjaśnień. Omawiali np. rozumienie samodzielności w strategii, rolę nowych technologii jako narzędzi wspierania osób w trudnej sytuacji życiowej i przyczyny rezygnacji z eksponowania grup potrzebujących (np. rodziny, seniorzy).

Mieszkańcy pytali również o badania, które były podstawą opracowania strategii i miejsce, gdzie można je znaleźć oraz o to czym różni się podejście w Strategii rozwiązywania problemów społecznych od Społecznej Strategii Warszawy.

Pojawił się wątek dotyczący przeciwdziałania „wpadania w objęcia polityki społecznej” i założeń w strategii, iż warto zadbać o to, aby nie „wpadało” się w system wspierania, tylko korzystało z niego czasowo, w danym momencie. Dostęp ma być bardzo łatwy, na wczesnym poziomie, po to, żeby jak najszybciej można się od tego problemu odłączyć. Jest to obszar wsparcia w momencie potrzeby wsparcia – korzystamy jakiś czas i następnie odłączmy się i funkcjonujemy samodzielnie.

Zaznaczono, że należy zadbać o to, aby pracownicy socjalni byli pozytywnie postrzegani. Potrzebne jest usprawnienie pracy i ułatwienie procedur, ponieważ obecnie pisze się wnioski, następuje kwalifikacja, ocena, przyznanie pomocy, etc. Założeniem jest, aby za 10 lat wsparcie będzie oparte na dobrych relacjach pracownika socjalnego i osoby korzystającej z pomocy. Odbiorcy pomocy będą mieli przekonanie, że zostali wysłuchani i zaproponowaliśmy im pomoc adekwatną do ich sytuacji. Dokumentacja ma być minimalna i automatyczna. Pracownik socjalny ma być blisko człowieka, czasem być może incydentalnie, czasem być może szerzej. Ma to być ludzkie wsparcie.

Wspieranie dzieci, młodzieży i rodzin – 1 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 9 osób.

Uczestnicy podkreślali, że działania realizowane w ramach strategii kierowane są do osób z grup szczególnego ryzyka, niesamodzielnych, więc język strategii, np. sposób sformułowania celów, nie przystaje do wagi problemów, jakich te osoby lub grupy doświadczają. Konstruując cele strategii nie powinniśmy obawiać się korzystania ze specjalistycznej terminologii i jednocześnie warto bardziej precyzyjnie opisać działania, jakie mogą służyć do realizacji poszczególnych celów szczegółowych. Sformułowania typu „Włączaj PoMoc” czy „Moda na zdrowy styl życia” brzmią zbyt pozytywnie i pytanie, czy osoby potrzebujące wsparcia odnajdą swoje potrzeby w takich określeniach. Istotne jest podkreślenie wagi wsparcia wysokospecjalistycznego, w szczególności np. dla osób z problemami psychicznymi, tymczasem język strategii wydaje się zbyt ogólny i uniwersalny.

Pytano o to, w jaki sposób nowe technologie mogą być wsparciem dla osób niesamodzielnych i podkreślano, że kluczowym wsparciem jest dobra relacja, a im większe problemy, tym ta potrzeba jest większa. Jednocześnie wskazywano, że technologia może być problemem.

W środowiskach wykluczonych potrzebne jest przede wszystkim wdrożenie specjalistycznej pomocy. Promocja zdrowego stylu życia i wyłapywanie talentów jest jednym z elementów wychodzenia i zdrowienia. Zwiększają motywację, zasoby, kompetencje społeczne, pewność siebie, które są potrzebne, żeby lepiej radzić sobie z trudnościami.

Zwracano również uwagę na istotną rolę edukacji i pytano, gdzie osoba potrzebująca wsparcia może uzyskać konkretne informacje dotyczące pomocy, jaką może otrzymać i jaki może mieć wybór dotyczący form pomocy.

Podkreślano, że warto zaakcentować współpracę między sektorami, placówkami i specjalistami i np. uwzględnić szkoły czy żłobki jako instytucje istotne z punktu widzenia wsparcia dzieci, młodzieży i rodzin w potrzebie. Zwracano też uwagę na potrzebę pracy w środowisku lokalnym.

Co dla mieszkańców Warszawy oznacza solidarność społeczna? –2 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 7 osób – w większości przedstawicieli Warszawskiej Rady Seniorów.

Istotna część dyskusji dotyczyła dylematu dotyczącego sposobu uwzględniania potrzeb seniorów w dokumentach miejskich: czy polityka senioralna powinna

stanowić odrębny dokument, czy też działania skierowane do seniorów powinny być częścią Strategii #Warszawa2030 w odniesieniu do osób samodzielnych oraz Strategii rozwiązywania problemów społecznych – w przypadku seniorów, którzy potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu. Zdania uczestników w tej sprawie były podzielone. Część uczestników zwracała uwagę, że do roku 2020 działania na rzecz seniorów, w tym również funkcjonowanie Warszawskiej Rady Seniorów, ulokowane było w ramach Społecznej Strategii Warszawy i aktualnie należałoby podjąć opracowanie kompleksowej polityki senioralnej. Inni uczestnicy uznawali z kolei, że nie powinno się tworzyć dokumentów skierowanych do takich czy innych grup.

Seniorzy zwracali uwagę, że często doświadczają dyskryminacji – ze strony sąsiadów, fachowców czy też w kontaktach z instytucjami i jest to szczególnie powszechne wobec senierek. Jest to częściowo związane – według uczestników – ze zwiększającą się różnorodnością mieszkańców Warszawy. Ten problem powinno się również wziąć pod uwagę obok zjawiska przemocy w rodzinie.

Zarówno eksperci, jak i uczestnicy zwracali uwagę na potencjał aktywnych seniorów i podkreślali potrzebę wzmacniania samorządności seniorów. Zauważano również, że skuteczne działania kierowane do sprawnych seniorów będą zmniejszać ryzyko ich niesamodzielności.

Pytano również o diagnozę i badania, które są podstawą wyznaczenia celów szczegółowych strategii.

Postulowano również uzupełnienie w strategii odniesień do dokumentów rządowych poruszających kwestie osób starszych (np. Ustawa o osobach starszych).

Wspieranie osób najuboższych – 8 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 14 osób.

Spotkanie rozpoczął moderator, następnie głos zabrał Tomasz Pactwa, Dyrektor Biura Pomocy i Projektów Społecznych, powitał zebranych i określił cel spotkania, zapraszając jednocześnie zebranych do dyskusji. Elementy projektu Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030 dotyczące wspierania osób najuboższych, w tym osób w kryzysie bezdomności przedstawiła ekspertka, pani dr Anna Domaradzka.

W części dyskusyjnej pojawiły się pytania i sugestie od osób prywatnych i przedstawicieli NGO. Zaznaczono, że warto korzystać z istniejących modeli i wykorzystywać dobre praktyki w strategii. Zwrócono uwagę na słownictwo używane w strategii i rozmowach, np. sytuacja ubóstwa czy osoby doświadczające

bezdomności, podkreślając wagę tymczasowości danego stanu, czy pomoc społeczna rozumiana jako wsparcie, a nie opieka.

Uczestnicy zwrócili uwagę, że wsparcie szyte na miarę jest opisane z perspektywy pomocy społecznej. Omówiono, jak osoba, która przejściowo znajduje się w trudnej sytuacji może dowiedzieć się, z czego może skorzystać, jakie są dostępne formy pomocy. Wspomniano również o działaniach polegających na wychodzeniu do osób potrzebujących, które nie zgłaszają się po pomoc, np. streetworkingu. Uczestnicy podawali przykłady sytuacji osób, które tracą uprawnienia do świadczeń, np. osoby z niepełnosprawnościami w wieku emerytalnym.

Zdaniem uczestników spotkania konieczne jest udostępnianie większej liczby lokali na projekty społeczne i rozwijanie systemu mieszkań chronionych, treningowych, wspomaganych. Dostępność takiego mieszkania sprzyja zdrowieniu i wychodzeniu z trudnych sytuacji.

Troska o pracowników, ich status i wsparcie w pracy codziennej pojawiały się wielokrotnie, między innymi w celu uniknięcia wypalenia zawodowego. Trzeba zbudować wizerunek pomocy społecznej, dzięki któremu uda się przejść od opieki do pomocy społecznej. Tę logikę dobrze oddaje hasło „poMOC” – szukanie mocy to zadanie pomocy społecznej.

Pojawiły się sugestie poszerzenia sieci asystentów, którzy pomagaliby np. osobom starszym, samotnym, chorym, tracącym koncentrację w załatwieniu spraw codziennych oraz urzędowych. Potrzebna jest powszechna sieć asystentów osób z niepełnosprawnościami (w tym związanymi ze zdrowiem psychicznym). Nie opiekuna, tylko kogoś usprawniającego w samodzielności np. osoba, która ma trudności z koncentracją, potrzebuje drobnego wsparcia – uspokoić się i odzyskać koncentrację, żeby mogła swoją sprawę załatwić.

Omówione zostały programy operacyjne wspierające realizację strategii i możliwość powstania odrębnego dokumentu dotyczącego osób w kryzysie bezdomności. Strategia powinna ujmować w założeniach skorzystanie z modeli wypracowywanych w projektach innowacyjnych, w tym dofinansowanych ze środków europejskich.

Uczestnicy zwrócili uwagę, że „wsparcie szyte na miarę” jest opisane z perspektywy pomocy społecznej. Osoba, która przejściowo znajduje się w trudnej sytuacji może mieć trudności, żeby dowiedzieć się, z czego może skorzystać, jakie są dostępne formy pomocy. Omówiono działania polegające na wychodzeniu do osób potrzebujących, które nie zgłaszają się po pomoc, np. streetworking oraz możliwości pomocy osobie, która traci uprawnienia do świadczeń, jak np. osoby z niepełnosprawnościami w wieku emerytalnym.

Omawiano trudności osób z niepełnosprawnościami (w tym związane ze zdrowiem psychicznym) na rynku pracy. Powinny one mieć możliwość kontynuacji pracy w niepełnym wymiarze, np. kilka godzin w tygodniu, gdy przechodzą na emeryturę. Urząd m.st. Warszawy wspiera osoby z niepełnosprawnościami w wieku emerytalnym w znalezieniu pracy, np. poprzez senioralne biuro karier działające w Centrum Aktywności Międzypokoleniowej.

Wspieranie osób z niepełnosprawnościami– 10 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 19 osób.

W trakcie spotkania zwrócono uwagę na potrzebę poszerzenia oferty dla osób ze spektrum autyzmu, w szczególności osób dorosłych, dla których bardzo trudno jest uzyskać wsparcie. Usługi asystenta osobistego dla osób z niepełnosprawnościami nie są wystarczające, a takie usługi są bardzo potrzebne. Wsparcia, np. w postaci opieki wytchnieniowej, potrzebują również rodzice i opiekunowie dorosłych osób z autyzmem, ale również osób z innymi rodzajami niepełnosprawności.

Podkreślano, że Miasto powinno wspierać placówki o charakterze samopomocowym. Uczestnicy przedstawili przykłady działań sprzyjających integracji społecznej i zawodowej, które mogą być prowadzone przez takie podmioty. Uczestnicy pytali również m.in. o sposoby włączania osób z niepełnosprawnościami w konsultacje społeczne strategii i najbardziej efektywne sposoby docierania do osób niepełnosprawnościami. Podkreślano, że potrzebna jest baza organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy zaproponowali zmianę założeń dwóch programów. Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami może nazywać się „Programem działań zapobiegania i radzenia sobie z niepełnosprawnością”. Dążenie do sprawności, chociaż wiemy, że czasem niepełnosprawność jest stała i nie zawsze można uzyskać zmianę. Problemy zdrowia psychicznego są dynamiczne, nawet kilka epizodów choroby nie świadczy o niepełnosprawności, te osoby różnie się postrzegają i ważne byłoby zaakcentowanie radzenia sobie. Zwracano również uwagę, że o ile dla dzieci i osób młodych z niepełnosprawnościami Miasto i dzielnice mają dość szeroką ofertę, o tyle znacznie trudniej o propozycje dla osób powyżej 26 roku życia, np. programy przejściowe (mieszkania treningowe itp.).

Rodzice i opiekunowie osób z niepełnosprawnościami wskazywali również potrzebę zapewniania transportu osobom z niepełnosprawnościami – warto by objąć nim również dzieci, ponieważ – wg uczestniczki – projekt adresowany jest do osób dorosłych.

Pytano, czy w programach np. rodzic dziecka z niepełnosprawnością może poszukiwać informacji o wsparciu, z jakiego może skorzystać w Warszawie.

Zwracano uwagę, że brakuje czytelnego przełożenia potencjałów i wyzwań zidentyfikowanych w dokumencie na działania zawarte w strategii lub programach, trudno zatem ocenić, czy katalog programów jest kompletny i wyczerpujący.

Podkreślano, że należy wspierać osoby z niepełnosprawnościami w organizacji czasu wolnego i tworzyć okazję do integracji osób sprawnych i z niepełnosprawnościami w ramach wspólnych imprez.

Potrzebne jest również więcej MAL i domów dziennego pobytu, z których mogliby korzystać zarówno sprawni seniorzy, jak i osoby mniej samodzielne.

Doceniano zapisy zawarte w strategii i wyrażano zrozumienie, że bardziej szczegółowe i operacyjne zapisy znajdują się w programach.

Inne kwestie: gromadzenie osiedli i kwartałów zabudowy jest bardzo dużym problemem dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, brak miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami. Ważne jest propagowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Jakie wsparcie mogą otrzymać mieszkańcy Warszawy w trudnej sytuacji – 11 marca 2021

W spotkaniu wzięły udział 3 osoby.

Zwracano uwagę, że bardzo ważne jest uczenie rodziców osób z niepełnosprawnościami, aby wspierali samodzielność swoich dzieci od najmłodszych lat, ponieważ rodzice często je nadmiernie wyręczają, oraz by korzystali z opieki wychowawczej, do czego często sami opiekunowie nie dają sobie prawa. Ważne również, by przygotowywać do wieku senioralnego tak, by z jednej strony pomagać jak najdłużej zachować sprawność, ale też przygotować na pojawiające się ograniczenia dla samodzielności, prowadzić psychoedukację na rzecz przeciwdziałania stereotypom, zwiększania wrażliwości wobec innych osób, ale również wobec siebie samego.

Przy okazji spotkania odbyła się dyskusja dotycząca Praskiego Centrum Re-start – część uczestników zwracała uwagę, że w ich przekonaniu mieszkańcy mają prawo wypowiedzieć się na temat tej inwestycji w konsultacjach społecznych, część – że tego typu usługi (np. skierowane do osób zagrożonych bezdomnością) w sąsiedztwie budzą społeczny opór i mieszkańcy chcą, by były lokowane „gdzie indziej”. Właściwie osoby w kryzysie bezdomności powinny móc korzystać z tych samych usług, co

wszyscy pozostali mieszkańcy (np. edukacyjnych, opiekuńczych), ale jest wobec tego opór i z jednej i z drugiej strony.

Podkreślano, że stale zwiększa się zróżnicowanie społeczne Warszawy, co rodzi szereg napięć. Uczestnicy podali przykłady projektów w Rotterdamie i na Ursynowie, które umożliwiały budowanie wspólnot w poszczególnych kwartałach miasta. Obejmowały one działalność psychologów i mediatorów sąsiedzkich.

Zapobieganie uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym – 19 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 14 osób – wśród nich mieszkańcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Zgłoszono potrzebę współpracy urzędów z organizacjami pozarządowymi w kwestii wsparcia osób odmiennych językowo i kulturowo.

Pojawiła się sugestia ograniczenia dostępu do alkoholu, czyli podaży w formie punktów sprzedaży, co mogłoby pozytywnie wpłynąć na spożycie alkoholu i problemy z tym związane. Zdaniem uczestników należy podnosić świadomość społeczeństwa o związku dostępności alkoholu z uzależnieniem od alkoholu.

Zaznaczono, że ważne jest budowanie pozytywnych postaw. Należy kształcić osoby pracujące z osobami z grup ryzyka i z młodzieżą, podnosząc stale ich kompetencje. We wczesnym zdefiniowaniu problemu lub potencjalnego problemu pomoc może najbliższe otoczenie.

Należy mniej tradycyjnie spoglądać na tematy uzależnień, środków psychoaktywnych etc. Zdaniem uczestników – warto zwrócić uwagę na uzależnienie od internetu, w szczególności hazardu z nim związanego.

Należy skoncentrować się na profilaktyce, najlepiej w szkole i w rodzinach, żeby ograniczyć ryzykowne zachowania wśród dzieci i młodzieży. Wskazane byłoby stworzenie specjalnych miejsc spotkań dla młodzieży, żeby mogli realizować swoje pasje i być ze sobą. Dobrze by było edukować mieszkańców, żeby nie protestowali przeciwko takim miejscom i się ich nie bali. Pojawił się głos, że należy szukać miejsc akceptowalnych dla wszystkich, gdzie mogą odbywać się bez napięć z mieszkańcami różnorodne działania. Takie miejsca powinny być atrakcyjne dla młodzieży, to powinno być „swoje miejsce”, dlatego należy słuchać młodzieży i dawać im, w miarę możliwości, wpływ. Mogłyby to być szkoły, lecz skoro muszą się utrzymywać i często wynajmować pomieszczenia komercyjnie, innym działaniom trudno z tym konkurować. Pojawiła się propozycja, aby znaleźć odpowiednie szkoły, udzielić im

dofinansowania i znaleźć kompetentnych ludzi, którzy mogliby animować takie działania.

Wspieranie osób starszych, które potrzebują pomocy w funkcjonowaniu – 22 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 16 osób.

Zwracano uwagę na potrzebę wzmocnienia pozytywnego wizerunku pomocy społecznej (obecnie często pracownicy społeczni są postrzegani jako policja socjalna, zaś ich klienci jako patologia) oraz rozwiązać problem dziedziczenia uzależnienia od pomocy społecznej.

Wg uczestników strategia powinna być kierowana zarówno do tych osób, które przejściowo utraciły samodzielność, ale i tych które pozostaną w małym stopniu samodzielne, np. w związku z niepełnosprawnością. Szczególną uwagę powinno się zwrócić na seniorów sędziwych. Seniorzy aktywni mają w Warszawie bardzo szeroką ofertę, z której mogą skorzystać. Im starsze osoby, w szczególności jeśli wiekowi towarzyszą ograniczenia poznawcze, tym więcej wyzwań i tym trudniej jest zaprojektować i dostarczyć pomoc. Wspieraniem tutaj mogą być innowacje technologiczne, sztuczna inteligencja itd. Potrzebna jest zarówno pomoc i wsparcie, jak i – w niektórych przypadkach – opieka.

Wskazywano, że miałyby sens powołanie Rzecznika Osób Starszych i zwracano uwagę, jak ważne jest zajęcie się osobami przebywającymi w instytucjach opiekuńczych.

Ważne jest, żeby dbać o osoby, które zbliżają się do wieku senioralnego i oferować im wiele możliwości, służących jako profilaktyka. Zwracano również uwagę, że wiek nie musi przesądzać o ogólnej kondycji. Podkreślano, że na dobrą starość pracujemy całe życie (temu w dużej mierze poświęcone są działania w ramach strategii #Warszawa2030). Postulowano także prowadzenie działań wzmocniających współpracę między seniorami i osobami młodymi (choć niekiedy jest to trudne i każda z grup może zamykać się w swoim gronie).

Bardzo ważne jest – według uczestników – dbanie o kwestie urbanistyczno-architektoniczne, szczególnie w kontekście starzenia się społeczeństwa. Warto tworzyć dzielnice/ kwartały dla osób starszych, budynki międzypokoleniowe, osiedla społeczne i inne nowe struktury, w których osoby potrzebujące pomocy łatwo będą mogły ją uzyskać. Będzie to również ekonomicznie opłacalne dla miasta, pozwoli wytworzyć zintegrowaną społeczność, miejsca opieki lokalnej, gdzie łatwo będzie uzyskać, ale również dostarczyć profesjonalne wsparcie.

Istotne jest, aby projektując działania myśleć w kategoriach hierarchii potrzeb, ponieważ nawet najbardziej ambitne programy aktywizacji nie pomogą osobie, która żyje w trudnych warunkach i nie stać ją na zaspokojenie podstawowych potrzeb.

Podkreślano, że współpraca między różnymi służbami musi być premiowana czy torowana poprzez różnego rodzaju rozwiązania formalno-prawne, czyli musi istnieć do niej jakiegoś rodzaju zobowiązanie, a nie tylko motywacja. I o takie potrzebne zmiany, np. prawne, Miasto powinno zabiegać.

Zastanawiano się, na ile pomoc społeczna powinna odchodzić od dobrowolności i interweniować bardziej stanowczo, np. w kontekście przemocy domowej, w szczególności wobec dziecka.

Przywołano również problem nieciągłości działań realizowanych przez organizacje społeczne, które muszą działać projektowo, w oparciu o aktualnie przyznane środki.

Podkreślano walor horyzontalnego spojrzenia zaproponowanego w strategii. Wg uczestników potrzebne są załączniki dzielnicowe do strategii i jednocześnie kompletność strategii będzie można ocenić, gdy powstaną programy operacyjne, zarówno w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030, jak i w ramach Strategii #Warszawa2030.

Inne problemy, na które zwracano uwagę, a które wykraczają poza zakres strategii: zanieczyszczenie powietrza, wzrost opłat za śmieci, potrzeba poprawy jakości środowiska, trudny dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych na których seniorzy mogliby bezpiecznie się poruszać na rowerach.

Integracja społeczna i zawodowa poprzez edukację, ochronę zdrowia, sport, kulturę – 24 marca 2021

W spotkaniu wzięło udział 19 osób – część z nich stanowili przedstawiciele Warszawskiej Rady Seniorów. Ze strony Urzędu, obok przedstawicieli Biura Pomocy i Projektów Społecznych, obecni byli przedstawiciele Biura Edukacji, Biura Kultury, Biura Polityki Zdrowotnej oraz Biura Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy.

Uczestnicy podkreślali, że warto wzmacniać integrację w różnych wymiarach – osób o różnym stopniu sprawności i samodzielności, sektorów, służb itd. Zastanawiali się, w jaki sposób osiągać cele strategii rozwiązywania problemów społecznych za pomocą innych sektorów, nie tylko pomocy społecznej. W jaki sposób połączyć różne inicjatywy, które dzieją się w mieście i dzięki temu dać szerszą ofertę osobie, która

takiego wsparcia potrzebuje. Pracownicy socjalni w całości widzą potrzeby osób i rodzin i wiedzą co jest im potrzebne, dlatego należy ich informować o działalności innych organizacji i instytucji.

Integracja musi zachodzić między działaniami, instytucjami i ludźmi. Jeśli robimy imprezę, to ważne jest, żeby był komunikat, że impreza jest dla wszystkich, np. wszystkich, którzy lubią Mozarta. Integracja dobrze wychodzi w ramach przedsięwzięć dla rodzin. Potrzebna jest dodatkowa zachęta dla osób, które nie integrują się, często z powodu wstydu.

Grupy samopomocowe w sąsiedztwie mogą animować spędzanie czasu, zajęcia edukacyjne, kulturalne i trening ku zatrudnieniu. Mogą zaoferować wsparcie trenera w uczestniczeniu w ogólnodostępnych wydarzeniach. Zdaniem uczestników ważne jest, by powstawały placówki samopomocowe, społeczności członkowskie – przykładem jest warszawski Dom pod Fontanną dla osób doświadczających problemów psychicznych.

Włączanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym może ułatwić łączenie działań, wspólne projekty realizowane przez różne podmioty.

Wskazywano także, że miejsca sportu i rekreacji powinny być przestrzeniami integracji. Sport również jest dobrym elementem terapeutycznym i wspierającym proces zdrowienia. Uprawianie sportu pozwala wyznaczyć sobie cele i jednocześnie skrócić kryzysy i wydłużyć remisję. Zdrowy styl życia, jest zdaniem uczestników bardzo ważny dla osób, które są w trudnej sytuacji.

W czasie spotkania uczestnicy docenili projekt strategii, wskazując, że daje on dobry punkt wyjścia i to od nas wszystkich zależy, w jaki sposób będzie realizowany. Wiele obszarów jest wspólnych w różnych programach Miasta, ale różnie są porozkładane akcenty. Komunikacja między instytucjami jest zatem kluczowa.

Załącznik 2. do Raportu z konsultacji społecznych Strategii rozwiązywania problemów społecznych

Zestawienie uwag zebranych w ramach konsultacji społecznych projektu Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030 z mieszkańcami

Konsultacje trwały od 12.02.2021 do 31.03.2021.

Informacje o konsultacjach i raport z ich przebiegu zamieściliśmy na stronie http://konsultacje.um.warszawa.pl/strategia_spoleczna.

1. Odpowiedzi na uwagi zebrane do projektu strategii rozwiązywania problemów społecznych
 - 1.1. Odpowiedzi na uwagi zebrane od 12 lutego do 31 marca 2021 r. w ramach konsultacji społecznych z mieszkańcami (uwagi zostały zredagowane)

L.p.	Zgłoszona uwaga	Uzasadnienie przyjęcia lub odrzucenia zgłoszonych uwag
1.	Czy opracowanie strategii poprzedzone było diagnozą? Jakie badania były podstawą opracowania i gdzie można je znaleźć?	Diagnoza społeczna do strategii została opracowana w 2020 roku. Dokument uwzględnia uwagi zgłoszone w konsultacjach społecznych przeprowadzonych w styczniu i lutym 2020 roku.

		W diagnozie są podane przypisy do źródeł danych i raportów z badań. Są one dostępne w internecie.
2.	Czym różni się podejście w Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2030 od Społecznej Strategii Warszawy	Społeczna Strategia Warszawy dotyczyła szerszego zakresu spraw. W 2019 roku uchwalona została Strategia #Warszawa 2030, która przejęła dużą część spraw społecznych. Programy wykonawcze do tej strategii są w trakcie opracowania i będą systematycznie poddawane konsultacjom społecznym. W konsekwencji w Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2030 zajmujemy się przede wszystkim obszarem pomocy społecznej. W dokumencie tym dbamy też o wzmocnienie powiązań pomocy społecznej z obszarem edukacji, zdrowia, sportu i kultury. Takie podejście zapewni spójność dokumentów i działań Miasta.
3.	Jak strategia będzie przeciwdziałała „wpadaniu w objęcia polityki społecznej”?	Zadbamy o to, aby nie „wpadało” się w system wsparcia, tylko korzystało z niego czasowo, w trudnym momencie. Ułatwimy dostęp do pomocy, szczególnie na wczesnym etapie, po to, żeby jak najszybciej poradzić sobie i funkcjonować samodzielnie. Będziemy też towarzyszyć osobom, które potrzebują długotrwałej pomocy i specjalistycznego wsparcia. Sprawimy, że pracownicy systemu pomocy społecznej będą mieli lepsze warunki pracy i rozwoju zawodowego.
4.	Jaki wpływ ma strategia na to, aby pracownicy socjalni byli pozytywnie postrzegani?	Strategia akcentuje problem wizerunku pomocy społecznej. Będziemy budować go przede wszystkim poprzez pozytywne doświadczenia osób korzystających z pomocy społecznej. Zakładamy, że za 10 lat wsparcie będzie oparte na dobrych relacjach pracownika socjalnego i osoby korzystającej z pomocy. Odbiorcy pomocy będą mieli przekonanie, że zostali wysłuchani i zaproponowaliśmy im pomoc adekwatną do ich sytuacji.

5.	<p>Jak uwzględnione są potrzeby seniorów w dokumentach miejskich? Czy polityka senioralna powinna stanowić odrębny dokument, czy też działania skierowane do seniorów powinny być częścią Strategii #Warszawa2030 w odniesieniu do osób samodzielnych oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych – w przypadku seniorów niesamodzielnych?</p>	<p>Strategia rozwiązywania problemów społecznych będzie spójna z innymi dokumentami warszawskimi. Zgodnie ze standardami dokumentów programujących rozwój m.st. Warszawy, oprócz programów wykonawczych wymienionych w strategii mogą powstawać programy obligatoryjne i polityki określające zasady i wartości w różnych obszarach. Potrzeby seniorów będą ujęte przede wszystkim w programach wykonawczych Strategii #Warszawa 2030. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów.</p>
6.	<p>Seniorzy zwracali uwagę, że często doświadczają dyskryminacji – ze strony sąsiadów, fachowców czy też w kontaktach z instytucjami i jest to szczególnie częste wobec senierek. Jest to częściowo związane ze zwiększającą się różnorodnością mieszkańców Warszawy. Ten problem powinno się również wziąć pod uwagę obok zjawiska przemocy w rodzinie.</p>	<p>Uwzględniliśmy wsparcie dla seniorów i senierek w celach: 1. Wspieramy samodzielność, 4. Włączaj poMOC. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów.</p>
7.	<p>Należy zwrócić uwagę na potencjał aktywnych seniorów i podkreślić potrzebę wzmacniania samorządności seniorów. Skuteczne działania kierowane do sprawnych seniorów będą zmniejszać ryzyko ich niesamodzielności.</p>	<p>Potencjał aktywnych mieszkańców, w tym seniorów i wzmacnianie ich samorządności jest uwzględnione w Strategii #Warszawa2030. W strategii rozwiązywania problemów społecznych w celu 3. Pomagamy zdrowiej żyć uwzględniliśmy potrzebę konstruktywnego zaangażowania i integracji w grupach wspierających zdrowienie. W celu 4. Włączaj poMOC podkreślamy potrzebę solidarności społecznej.</p>
8.	<p>Należy uzupełnić w Strategii odniesienia do dokumentów rządowych poruszających kwestie osób starszych, np. Ustawa o osobach starszych.</p>	<p>Wymienione zostały dokumenty rządowe i akty prawne, w których znajdują się konkretne zobowiązania dla strategii rozwiązywania problemów społecznych. Ustawa o osobach starszych zobowiązuje Radę Ministrów do monitorowania sytuacji osób starszych. Monitoring obszarów tematycznych</p>

		wymienionych w ustawie w Warszawie będzie prowadzony w ramach Strategii #Warszawa 2030.
9.	Ważne jest uczenie rodziców osób z niepełnosprawnościami, aby wspierali samodzielność swoich dzieci od najmłodszych lat, ponieważ rodzice często je nadmiernie wyręczają oraz by korzystali z opieki wychowawczej, do czego często sami opiekunowie nie dają sobie prawa.	Uwzględniliśmy w celu 1. Wspieramy samodzielność potrzebę wspierania samodzielności i autonomii osób z niepełnosprawnościami oraz rozwijania oferty wsparcia dla opiekunów i opiekunek osób z niepełnosprawnościami. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
10.	Ważne również, by przygotowywać się do wieku senioralnego tak, żeby z jednej strony pomagać jak najdłużej zachować sprawność, ale też przygotować na pojawiające się ograniczenia dla samodzielności, prowadzić psychoedukację na rzecz przeciwdziałania stereotypom, zwiększania wrażliwości wobec innych osób, ale również wobec siebie samego.	W strategii zostanie uwzględnione wsparcie dla samodzielności oraz w pokonywaniu trudności poprzez realizację następujących celów: 1. Wspieramy samodzielność, 3. Pomagamy zdrowiej żyć, 4. Włączaj poMOC. Te tematy są również uwzględnione w Strategii #Warszawa2030. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
11.	Zorganizowanie miasteczka senioralnego lub senioralno-przedszkolnego. Mam pomysł na zorganizowanie ośrodka w formie miasteczka senioralnego w Warszawie, na Mokotowie. Posiadam sporą działkę pod taką inwestycję. Można stworzyć placówkę wielopokoleniową. W razie zainteresowania proszę o kontakt.	Uwzględniliśmy wsparcie dla seniorów i senierek w celach: 1. Wspieramy samodzielność, 4. Włączaj poMOC. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów.
12.	Wpływ kryzysu pandemii s. 12 – należy dodać wypadanie dzieci z systemu edukacji jako konsekwencję epidemii Covid-19.	Uwzględniliśmy trudności edukacyjne dzieci związane ze zdalnym trybem nauki (s. 13).

- 1.2. Odpowiedzi na uwagi zebrane od 22 lutego do 31 marca 2021 r. w formie ankiety przeprowadzonej w ramach konsultacji społecznych z mieszkańcami (uwagi zachowano w formie oryginalnej)

L.p.	Zgłoszona uwaga	Uzasadnienie przyjęcia lub odrzucenia zgłoszonych uwag
1.	Uwagi dotyczące potencjałów	
1.1.	<p>Uwagi pod adresem wielu organizacji pozarządowych, nie można liczyć na jakąś pomoc z ich strony, każdy przejęty covidem, wystraszeni ludzie pozamykali się w domach. Ludzie czują się bezradni, zwłaszcza dotyczy się to osób samotnych gospodarujących mieszkanie, bezradność, na każdym kroku same podwyżki opłat, cen żywności, nie wspominając już o długach i o prawach człowieka, co się przedstawia w konstytucji.</p> <p>W ten sposób łatwo jest o rozwijanie się chorób psychicznych dotyczy się to takich jak depresja, stresy, lęki przed przyszłością, co mają powiedzieć seniorzy z tak niskimi emeryturami za 1000 zł miesięcznie.</p> <p>W nielepszej sytuacji są renciści, podobna kwota na opłaty i życie, a gdzie leczenie...? Nie każdy jest zdolny pracować.</p>	<p>Uwzględniliśmy, wpływ kryzysu pandemii to np. pogłębienie problemów ze zdrowiem psychicznym (s. 13).</p> <p>Uwzględniliśmy potrzebę ułatwiania osobom z niepełnosprawnościami, chorym lub starszym uczestnictwa w życiu społecznym i ekonomicznym oraz zwiększanie poczucia bezpieczeństwa i wiary w siebie w sytuacjach trudnych i kryzysowych. (s. 13)</p>
1.2.	<p>Nie wiem jak to zmienić, potrzebna jest kampania społeczna mająca na celu uwrażliwienie na potrzeby seniorów, osób niepełnosprawnych. W mentalności mieszkańców Warszawy ważne są</p>	<p>Uwzględniliśmy potrzebę zapobiegania stygmatyzacji, uświadamiania ludziom złożonych przyczyn problemów społecznych i ich wpływ na funkcjonowanie osób i rodzin. Zaproponujemy pożądane sposoby reagowania w sytuacji zetknięcia się</p>

	<p>potrzeby tylko młodych zdrowych sprawnych, już nie powiem, że tylko rowerzystów. Tak jest np. z budżetem obywatelskim. Seniorzy są wykluczeni z głosowania (wykluczenie cyfrowe). Na zadawane pytanie młodym rodzicom, czy widzi Pani/Pan osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach, balkonikach kulach i czy uważa Pani/Pan, że powinna powstać przestrzeń dla seniorów/rodziców malusieńkich dzieci, słyszę...ja PRACUJĘ JA ZARABIAM, TUTAJ WSZYSTKO MUSI BYĆ DLA MOICH DZIECI I DLA MNIE. Ręce opadają. Ważniejszy w mentalności mieszkańców jest wybieg dla psów, niż przestrzeń dla seniorów, osób niepełnosprawnych. Zaznaczenie w budżecie obywatelskim że projekt jest dla seniorów... a faktycznie jest to remont chodnika, postawienie latarni, nie oznacza, że to projekt TYLKO DLA SENIORÓW. Warszawa miała być dla wszystkich.</p>	<p>z przejawami problemów, w szczególności takich, jak nadużywanie alkoholu czy stosowanie przemocy (s. 23).</p> <p>Włączymy w budowanie postaw solidarności i szacunku koalicje różnorodnych podmiotów budujących system wsparcia.</p> <p>Zgodnie z Ustawą o zapewnianiu dostępności z 19.07.2019 r. obowiązkiem jest stosowanie projektowania uniwersalnego oraz racjonalnych usprawnień jak również likwidacja istniejących barier i przeciwdziałanie ich powstawaniu.</p>
2.	Uwagi dotyczące wyzwań	
2.1.	Asystencja osobista osób z niepełnosprawnością	Wsparcie asystenta osobistego osób z niepełnosprawnościami będą ujęte przede wszystkim w programach wykonawczych Strategii #Warszawa 2030. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
2.2.	Z mojego doświadczenia, opieka społeczna działa wspaniale, ale tylko wtedy, gdy osoba odpowiedzialna za dany	Dziękujemy za tę uwagę. Dążymy do tego, żeby wsparcie było oparte na dobrych relacjach pracownika socjalnego i osoby korzystającej z pomocy. Odbiorcy pomocy

	rejon ma chęć i serce do pracy. Ja na takie osoby trafiłam.	będą mieli przekonanie, że zostali wysłuchani i zaproponowaliśmy im pomoc adekwatną do ich sytuacji.
3.	Uwagi do celów	
3.1.	Organizacje pozarządowe powinny bardziej działać pomagając osobom niepełnosprawnym w przetrwaniu w tym okresie pandemii.	Uwzględniliśmy potrzebę ułatwiania osobom z niepełnosprawnościami, chorym lub starszym uczestnictwa w życiu społecznym i ekonomicznym oraz zwiększania poczucia bezpieczeństwa i wiary w siebie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
3.2.	Wzmocnić usługi pomocy społecznej, która w wielu sytuacjach jest bezradna, a osób potrzebujących pomocy społecznych się powiększa w związku z panującą epidemią.	Uwzględniliśmy potrzebę usprawnienia pomocy społecznej. Pracownik socjalny będzie blisko człowieka.
3.3.	Nie bardzo rozumiem, jak chcecie to zrobić? Oby nie były to puste slogany. Np. "Zapobiegniemy powstawaniu problemów i pogłębianiu się już istniejących" - w jaki sposób? Papier jest cierpliwy....	Osoby w trudnej czy kryzysowej sytuacji wesprzemy w szybkim powrocie do samodzielności, aby zapobiegać kumulacji i pogłębianiu się problemów. Ułatwimy skorzystanie z pomocy społecznej i będziemy zwalczać stereotypy, które powodują, że osoby i rodziny wolą ukrywać swoje problemy. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
3.4.	ad cel 3. U mnie na osiedlu narkotyki i alkohol wśród młodzieży to codzienność. Pojawia się agresja, dewastacja placu zabaw i urządzeń małej architektury to codzienność. Wzywana policja/straż miejska przyjeżdża o 10-12. Młodzież przychodzi z innego osiedla dewastować po 17-18. Ale wezwanie odwołane prawda? Na moje uwagi, że o tej porze są dziadkowie i babcie słyszę od służb, my po 18 nie mamy służby. Nowy plac zabaw	Uwzględniliśmy potrzebę rozwijania lokalnych systemów wsparcia i partnerstw, które rozwiązują problemy społeczne w skali mikro. Lokalny model skumulowanych usług społecznych to zaawansowane podejście, oparte na analizie przestrzennej, pozwala rozwiązywać problemy, tam, gdzie one występują.

	za 300 000 zdewastowany. Kogo to obchodzi poza mną? autorką projektu?	
4.	Uwagi dotyczące programów	
4.1.	Wzmocnić program leczenia zdrowia psychicznego, dziś bardzo ważnego.	Będziemy rozwijać rozwiązania dotyczące środowiskowego wsparcia zdrowia psychicznego. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
4.2.	Brak konkretów jak chcecie to zrobić.	Programy są tworzone zgodnie z wytycznymi ustawowymi, które wskazują potrzebę ich opracowywania. Są one opracowywane i realizowane we współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Warszawy i uwzględniają uwarunkowania dzielnicowe. Prace nad przygotowaniem i realizacją programów są prowadzone w dialogu z Branżowymi Komisjami Dialogu Społecznego. Aktualnie obowiązujące programy można znaleźć na stronie: https://bip.warszawa.pl/Menu_przedmiotowe/programy_strategie_plany/default.htm
4.3.	ad pkt 2. Na mojej części osiedla jest 17 punktów z alkoholem. O jakim rozwiązywaniu problemów alkoholowych mówimy? Zapewne niedługo zostaną wydane kolejne koncesje. Sporo z tych sklepów to punkty 24/h. Pijaczki z całego osiedla się tutaj schodzą. No cudnie. Na rośliny nie ma pieniędzy, ale dla pijaków są.	Uwzględniliśmy w celu 3. Pomagamy zdrowiej żyć potrzebę ograniczania zachowań ryzykownych oraz zmniejszania oddziaływania zjawiska ubóstwa i wyrównywaniu szans osób w trudnej sytuacji. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań są analizowane na etapie tworzenia programów szczegółowych.
5.	Uwagi dotyczące realizacji strategii	
5.1.	Moim marzeniem byłoby zorganizowanie w Warszawie np. osiedla senioralnego. Takie osiedle tylko z nazwy mogłoby być dla seniorów. Mogłoby pomieścić również rodziny w trudnej sytuacji. Wtedy można by było pomóc na miejscu/ opieka nie	Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań, w tym realizatorów i środków do realizacji zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.

	byłaby rozproszona. Można byłoby prowadzić zajęcia terapeutyczne.	
5.2.	Prawdziwe wsparcie organizacji pozarządowych, a nie ściema, gdzie w wielu przypadkach tak się objawia. Jest zatem pytanie, do czego one służą w tym okresie...? a życzą sobie płacenia składek członkowskich, pytam się za co....?	Uwzględniliśmy w celu 2.3. Razem możemy więcej potrzebę poprawienia jakości współpracy między branżami, sektorami, instytucjami i zespołami. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest kluczowa dla realizacji strategii. W dialogu z Branżowymi Komisjami Dialogu Społecznego usprawniamy naszą współpracę. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
5.3.	Moim zdaniem należy zapytać, czego ludzie rzeczywiście potrzebują, a nie pisać programy, bo to się dobrze sprzedają. I ciągle wspieranie ubogich uczy wyłącznie bezradności. Pomyślcie trochę o wędce zamiast o rybie. Wsparcie, pomoc, ochrona, itd. Wszystko dać. Niczego nie wymagać.	Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych i wymienionych w niej programów wynika z ustaw. W strategii zawarliśmy cel 3.2. Równy start dla wszystkich. Ponadto skupiamy się na towarzyszeniu ludziom w trudnych sytuacjach, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie. Oferujemy specjalistyczne wsparcie, które pomaga w szybkim powrocie do samodzielności. Zapobiegamy kumulacji i pogłębianiu się problemów. Ułatwimy skorzystanie z pomocy społecznej i będziemy zwalczać stereotypy, które powodują, że osoby i rodziny wolą ukrywać swoje problemy. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
5.4.	Program ochrony zdrowia psychicznego - bardzo ważny. Takie problemy w społeczeństwie są bagatelizowane. Realny wpływ na życie rodzin z problemami, alkohol wstydlivy, zdrowie psychiczne wstydlivy, pomocy brak, jeżeli jest pomoc, zbyt późno wyciągnięta ręka do rodzin. Realne problemy - realna pomoc, wsparcie specjalistów i urzędników, ułatwianie, tłumaczenie, informowanie. Może czasem prostym językiem. Dobre strategie. Blisko ludzi.	Uwzględniliśmy i zaakcentowaliśmy potrzebę specjalistycznego wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego, uzależnień i innych problemów w celu 3.1. Przeciwdziałamy uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym. W tym celu napisaliśmy też, że będziemy ułatwiać skorzystanie z pomocy społecznej i będziemy zwalczać stereotypy, które powodują, że osoby i rodziny wolą ukrywać swoje problemy. Uprościliśmy język i poprawiliśmy opisy, żeby uwzględniały perspektywę odbiorców pomocy społecznej.

	Zrozumiałym językiem. Nie każdy ma Profesurę. ;)	
5.5.	W analizach potrzeb należy uwzględniać przede wszystkim wypowiedzi samorzeczników_czek.	Poprawiliśmy opisy, żeby uwzględniały perspektywę odbiorców pomocy społecznej oraz osób świadczących pomoc. W diagnozie sytuacji społecznej uwzględniliśmy wnioski z badań, w których wzięły udział osoby korzystające z pomocy społecznej oraz osoby świadczące pomoc.
5.6.	Jasne określenie realizatorów oraz środków do realizacji strategii.	Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań, w tym realizatorów i środków do realizacji zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
5.7.	Większa współpraca ze służbami mundurowymi. Objęciem nadzorem w godzinach wieczornych patrolami pieszymi takich miejsc jak osiedle Iskra, tereny przy szkołach na Goławiu. W tych miejscach młodzież notorycznie pije alkohol. Wielu mieszkańców skarży się na klub Explosion. Takie miejsca są wszędzie w stolicy. Oddaliśmy miasto pijakom i narkomanom. Kiedy zgłaszamy z seniorkami na policję dewastację osiedla picie alkoholu w przestrzeni miejskiej przy placu zabaw dla dzieci słyszymy od operatorki przyjmującej zgłoszenie....dzieci Pani przeszkadzają?. Albo dostajemy informację zwrotną zgłoszenie o 19, patrol przybył na wskazane miejsce o 6,55 dwa dni później. To jakaś kpina	Uwzględniliśmy w celu 3. Pomagamy zdrowiej żyć potrzebę ograniczania zachowań ryzykownych i ich negatywnych skutków, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Uwaga dotyczy również zapewnienia bezpieczeństwa. Ten temat jest uwzględniony w Strategii #Warszawa2030. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań są analizowane na etapie tworzenia programów szczegółowych.
6.	Uwagi dotyczące monitoringu i ewaluacji	
6.1.	Proponuję monitorować działania organizacji pozarządowych	Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań, w tym realizatorów i środków do realizacji zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.

6.2.	Monitoring - bieżący, monitoring i ewaluacja z wykorzystaniem nowych technologii/ aplikacji.	Uwzględniliśmy w celu 2.2. Rozwijamy wspierające technologie potrzebę ułatwienia realizacji procedur i usprawnienia zarządzania usługami. Propozycje dotyczące szczegółowych rozwiązań, w tym realizatorów i środków do realizacji zostaną poddane analizie na etapie tworzenia programów szczegółowych.
7	Uwagi ogólne	
7.1.	<p>Poproszę o konsultacje społeczne dla zwykłych, pracujących ludzi, których żadna z Waszych strategii nie obejmuje. Tworzycie programy wyłącznie dla osób bezdomnych, wykluczonych, oczekujących wsparcia, bo tak jest im wygodnie. Nie ma żadnych konsultacji dla przeciętnego mieszkańca Warszawy, pracującego, płacącego podatki na Wasze ciepłe posadki. Boicie się wysłuchać takich oczekiwań? Tak Wam jest wygodniej? Np. konsultacje dotyczące wykupu mieszkań komunalnych blokujecie, dlaczego? Jak wszyscy zaczniemy tylko czekać co nam dadacie, to skąd weźmiecie na to pieniądze? Jak prześlemy nasze podatki do innych miast w Polsce, to jakie strategie przeprowadzicie? Będziecie pracować, pisać strategie w ramach wolontariatu? Nie wierzę. Działacie jak oderwani od rzeczywistości, od codzienności, od realnych problemów i kłopotów przeciętnego mieszkańca.</p>	Konsultacje społeczne dotyczące szerszego zakresu działań Miasta odbywały się w latach 2017-2018 w ramach aktualizacji strategii rozwoju miasta. Kolejne konsultacje odbędą się w ramach opracowania programów wykonawczych do Strategii #Warszawa2030.